

ΓΝΩΣΗ – ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΕΥΘΥΝΗ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διάλεξη στην ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Σοφία Ράλλη-Καθαρείου

Ο Μάρτις είναι ο μήνας «εορτών και πανηγύρεων» για την γυναίκα. Η 21η ημέρα του Μάρτη, ήταν ημέρα αφιερωμένη στην καταπολέμηση του Ρατσισμού και των διακρίσεων, των πάσης φύσεως διακρίσεων, όπως και των διακρίσεων κατά των γυναικών.

Η ογδόη ημέρα του Μάρτη είναι παγκοσμίως η πλέον αναγνωρισμένη επέτειος της απαρχής των αγώνων των γυναικών για ισότητα και δίκαιη μεταχείριση με τους άνδρες. Μιλάμε ουσιαστικά για διάφορες μαζικές αντιστασιακές πράξεις των γυναικών μετά τα μέσα του 19ου αιώνα στην Αμερική και Ευρώπη που αποζητούσαν αρχικά την βελτίωση των συνθηκών εργασίας και μια ισότιμη μεταχείριση με τους άνδρες.

Βέβαια, ισότιμη μεταχείριση αποζητούμε και σήμερα, κι' ας απέχομε σχεδόν δύο αιώνες από τις διαδηλώσεις των γυναικών του 19ου Αιώνα για να αποκτήσουν ΙΣΟΤΙΜΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ με τους άνδρες.

Αλλά τι εννοούμε με την φράση «ισότιμη μεταχείριση με τους άνδρες»; Εννοούμε βέβαια την δυνατότητα να έχουμε την ελευθερία να ακολουθούμε τον δρόμο της εξέλιξής μας και της θέσης μας στο κοινωνικό σύνολο χωρίς να μας εμποδίζει το γεγονός της διαφοράς του φύλου. Άνδρας και γυναίκα έχουν εξίσου το δικαίωμα να μορφώνονται, να εργάζονται, να προσφέρουν αλλά και να αναγνωρίζεται ότι η αμοιβή θα γίνεται ανάλογα με την δεξιοτέχνη, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το φύλο.

Κάθε χρόνο λέμε τα ίδια και τα ίδια.

Ζητούμε αναγνώριση της ισότιμης θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας, αλλά δυστυχώς είναι σαν να χτυπάμε στον κουφού την πόρτα, εφ' όσον τα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά ατοπήματα δημιουργούν και πάλι συνθήκες που διευκολύνουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών. Οι στατιστικές φανερώνουν ότι σε στιγμές οικονομικής κρίσεως, γίνεται συρρίκνωση του εργατικού δυναμικού και ότι τα πρώτα θύματα είναι γυναίκες.

«Οικονομική δυσπραγία» είναι μια «τεχνολογική» φρασεολογία που σημαίνει ΦΤΩΧΕΙΑ.

Τα αιώνια θύματα της φτώχειας είναι τα ευπαθή μέρη μιας κοινωνίας, με πρώτο θύμα τη ΓΥΝΑΙΚΑ.

ΦΤΩΧΕΙΑ είναι μια μορφή ΒΙΟΠΡΑ-

ΓΙΑΣ ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Στο σημείο αυτό θα τονίσω τα εξής: Σαν ελεύθερα μέλη μιας δημοκρατικής κοινωνίας μπορούμε να μιλήσουμε – χωρίς φόβο και να πούμε ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να πορεύονται τον σκληρό δρόμο της ανισότητας, αντιμετωπίζοντας το τρίγωνο της απελπισίας, ΦΤΩΧΕΙΑ-ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ-ΒΙΑ.

Η βία έχει δύο όψεις, δύο κατηγορίες.

- Πρώτη κατηγορία είναι η ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ που δεν είναι πάντα σωματική βία, αλλά μπορεί να είναι καταπίεση, φόβος, και ψυχολογικός εκβιασμός που να συμβαίνει μέσα στην οικογένεια.

Ως προς την ενδο-οικογενειακή βία, το ποσοστό των γυναικών που είναι θύματα της συμπεριφοράς αυτής ανάγεται στο 98%. Επίσης οι στατιστικές μας λένε ότι η ενδο-οικογενειακή βία είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται σε όλες τις κοινωνικές τάξεις, και μάλιστα ανεξαρτήτως μορφώσεως, πλούτου ή φυλής. Η βία κατά των γυναικών και επίσης, η βία κατά των ηλικιωμένων και των παιδιών είναι ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ που χρειάζεται ψυχολογική θεραπεία.

- Η δεύτερη κατηγορία είναι «η βία έξω από το σπίτι». Δυστυχώς το είδος αυτό της βίας καλά κρατεί, και παρατηρείται σε δημόσιους χώρους, στους δρόμους, στα πάρκα και στα σοκάκια. Το να κλειστούν οι γυναίκες στα σπίτια τους, δεν είναι λύση. Η λύση αρχίζει από το σπίτι, από τον αλληλοσεβασμό που πρέπει να βιώνουμε σαν οικογένεια, το κλίμα πολιτισμού που δημιουργούμε και από τα ποια μηνύματα στέλνουμε στα παιδιά, που είναι οι αυριανοί πολίτες.

Σε μια πολιτισμένη χώρα, δεν πρέπει να υπάρχει ανοχή για την βία κατά των γυναικών. Η βία κατά των γυναικών είναι έγκλημα, είναι κοινωνική αδικία. Βέβαια στις πολιτισμένες χώρες υπάρχουν άσυλα για τις κακοποιημένες γυναίκες, όπως και για κακοποιημένα παιδιά, αλλά αυτό είναι το χάπι που παίρνουμε μετά την εκδήλωση της ασθένειας. Όπως και στην ιατρική, η ΠΡΟΛΗΨΗ είναι καλύτερη από την ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

Σε μια ευνομούμενη πολιτεία, η εφαρμογή της πολιτικής της ισότητας γυναικών/ανδρών αποτελεί το βάθρο πολιτισμού, πάνω στο οποίο στηρίζεται η ισορροπία της κοινωνικής ηθικής σε κάθε κράτος δικαίου.

Κανένα κράτος δεν μπορεί να θεωρηθεί πολιτισμένο, αν ξεχωρίζει σαν υποδεέστερο, δηλαδή κατώτερο, το 51% τοις

εκατό του πληθυσμού του. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι παγκοσμίως, οι γυναίκες είναι το 51% του πληθυσμού της του πλανήτη μας.

Στα προηγμένα κράτη, η αναγνώριση της ισοτιμίας και ισοπολιτείας, είναι ο δρόμος ευθύνης για ίση ευκαιρία στην πρόοδο όλων των πολιτών και του Κράτους. Η έννοια της ευθύνης εμπεριέχεται και στο κοινωνικό σύμφωνο, στο κοινωνικό συμβόλαιο δηλαδή, μεταξύ πολιτών και κράτους.

Στην αμφίδρομη προσπάθεια των δύο συμβαλλομένων πλευρών για ασφάλεια και την ειρήνη, μέσα και έξω από το σπίτι, εξυπακούεται η ευθύνη των πολιτών, σαν ύψιστη ηθική αξία και προϋπόθεση για την εδραίωση ασφαλούς περιβάλλοντος.

Έτσι, αν πάρουμε σαν δεδομένο ότι υπάρχει η στήριξη του νόμου για την πορεία προς την πρόοδο σε μας τις γυναίκες, απαραίτητο στοιχείο διατήρησης της ισοτιμίας μας είναι και η από μέρους μας συναίσθηση και ευθύνη των πράξεων μας. Είναι λοιπόν ευθύνη των γυναικών, ευθύνη μας, η γνώση του νόμου, που θα οδηγήσει όλες μας στην βελτίωση των συνθηκών μας. Εμείς οι γυναίκες πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν πρέπει να σκύβουμε το κεφάλι, αλλά να αποτάσσουμε την παράδοση των περιορισμών της ελευθερίας μας.

Σαν ελεύθερες, υπεύθυνες και προοδευτικές γυναίκες πρέπει να γνωρίζουμε ότι πρόοδος δεν είναι μόνον η επιδίωξη του εύκολου πλούτου και της φανταχτερής ζωής που προβάλλουν πολλές φορές τα κανάλια της τηλεόρασης και μερικές ανόπτες ή κίτρινες φυλλάδες. Κυρίως και πρωτίστως πρέπει να μας ενδιαφέρει η πνευματική και ψυχική καλλιέργεια, γιατί κατά την ρήση του Αριστοτέλη, «ο άνθρωπος, την ουσίαν μεθ' εαυτού φέρει», δηλαδή ο άνθρωπος την αξία του την έχει μέσα του.

Με την καλλιέργεια και την γνώση ενδυναμώνεται η γυναίκα. Μόνον έτσι και γίνεται ωφέλιμο μέλος της κοινωνίας συμβάλλοντας στην επαγρύπνηση για την περιφρούρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων, ανδρών – γυναικών – παιδιών και ηλικιωμένων ατόμων.

Η γυναίκα ψηφίζει, εκλέγει και εκλέγεται. Η γυναίκα που ζει σε μια προηγμένη κοινωνία έχει δικαίωμα και υποχρέωση να απαιτεί από το κράτος την διαφύλαξη του κοινωνικού συμβολαίου που ορίζει τα ακόλουθα αιτήματα, παρέχοντας το ανάλογο οργανικό πλέγμα, δηλαδή τις ανάλογες υπηρεσίες για τον σκοπό αυτό.

- Η κοινωνία πρέπει να πάψει να

βλέπει την γυναίκα σαν διακοσμητικό στοιχείο στο οποίο σημασία έχει η εμφάνιση και όχι το περιεχόμενο. Μεγάλη ευθύνη γι' αυτό παίζουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αλλά και κάθε μία από μας χωριστά.

- Άνδρες και γυναίκες πρέπει να καταλάβουν ότι η πορνεία, δηλαδή η αγοροπωλησία και εκμετάλλευση της γυναίκας ή του άντρα που γίνεται αντικείμενο για ορισμένη χρήση πρέπει να σταματήσει.

- Συγχρόνως η παιδαριότητα πρέπει να θεωρείται τόσο από το κράτος όσο και από θεσμούς σαν μέγιστο κακούργημα κατά των παιδιών που δεν επιδέχεται ελαστικότητα ποινής.

- Κοινωνία και Κράτος, δεν πρέπει να περιορίζουν τον ρόλο της γυναίκας στον βοηθητικό τομέα και μόνο, μέσα ή έξω από το σπίτι, γιατί η γυναίκα εκ φύσεως είναι προικισμένη με τις ίδιες νοητικές ικανότητες που είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν, για την πρόοδο της κοινωνίας.

- Το κράτος έχει υποχρέωση να σεβαστεί τις διεθνείς αλλά και τις εσωτερικές συμβάσεις για την παροχή ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, και όχι να κάνει τα στραβά μάτια στις αδικίες που ενδεχομένως εμμένουν να ακολουθούν οι πλευρές που θεωρούν τον άνθρωπο, άνδρα και γυναίκα, αντικείμενο εκμετάλλευσης.

Ας μου επιτραπεί να υποδείξω ότι ο αγώνας για την ισότητα των γυναικών δεν είναι κάτι που ανακαλύψαμε πρόσφατα. Οι σοφοί αρχαίοι μας πρόγονοι ήταν εκείνοι που συζήτησαν αυτό το θέμα δυόμιση και πλέον χιλιάδες χρόνια πριν, συμβολικά και ουσιαστικά.

Η αρχαία μυθολογία μας λέει ότι η Αθηνά νίκησε τον Ποσειδώνα κι' έδωσε το όνομά της στην Αθήνα τα προϊστορικά χρόνια. Η Αθηνά, με την σοφία της πρόσφερε στους αρχαίους την ΕΛΙΑ, το σύμβολο ΕΙΡΗΝΗΣ και κρίθηκε ανώτερη από τον Ποσειδώνα που μας έδινε την εικόνα της σωματικής δύναμης και της πολεμικής διάθεσης.

Τελειώνω με την ρήση του Πλάτωνα που μας λέει στο μνημειώδες έργο του ΠΟΛΙΤΕΙΑ τον 5ον Προ Χριστού Αιώνα, σαν βάση της δικής μας ευθύνης για την εκπλήρωση της ισότητας:

«Δεν υπάρχει καμιά απασχόληση, κανένα καθήκον αυτών που διοικούν την Πόλη, που να ταιριάζει στη γυναίκα επειδή είναι γυναίκα, ή στον άνδρα επειδή είναι άνδρας, αλλά όλες οι φυσικές ιδιότητες είναι εξίσου διαμοιρασμένες και στα δύο φύλλα.»